

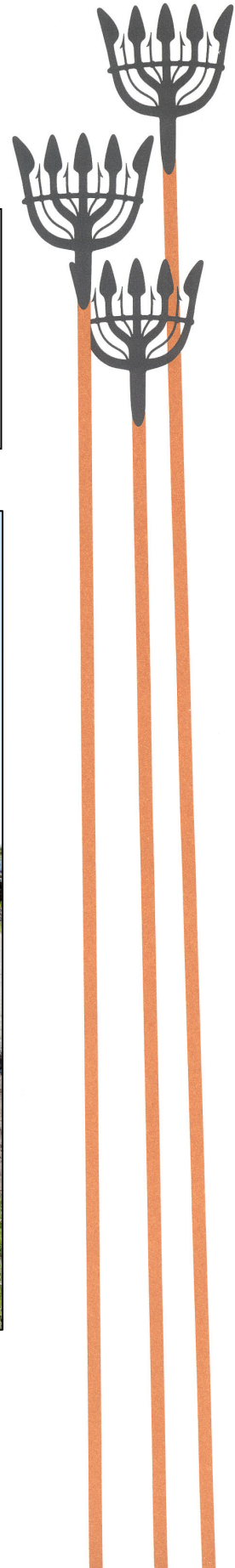
Kristianopels camping

Efterundersökning inom RAÄ 222

Kristianopels socken, Karlskrona kommun

Blekinge museum rapport 2013:18
Arwo Pajusi

Innehåll

Inledning och bakgrund	2
Topografi och kulturhistoria	3
Fältarbetets genomförande.....	4
Resultat.....	4
Referenser.....	7
Administrativa uppgifter	7

Inledning och bakgrund

Blekinge museum utförde under två dagar en arkeologisk efterundersökning av en ca 20x20 m stor yta inom Kristianopels camping. Undersökning föranleddes av ytan inför anläggande av en altan öppnats utan någon antikvarisk kontroll eller medverkan. Området är beläget inom fast fornlämning, Kristianopel RAÄ 222:1.

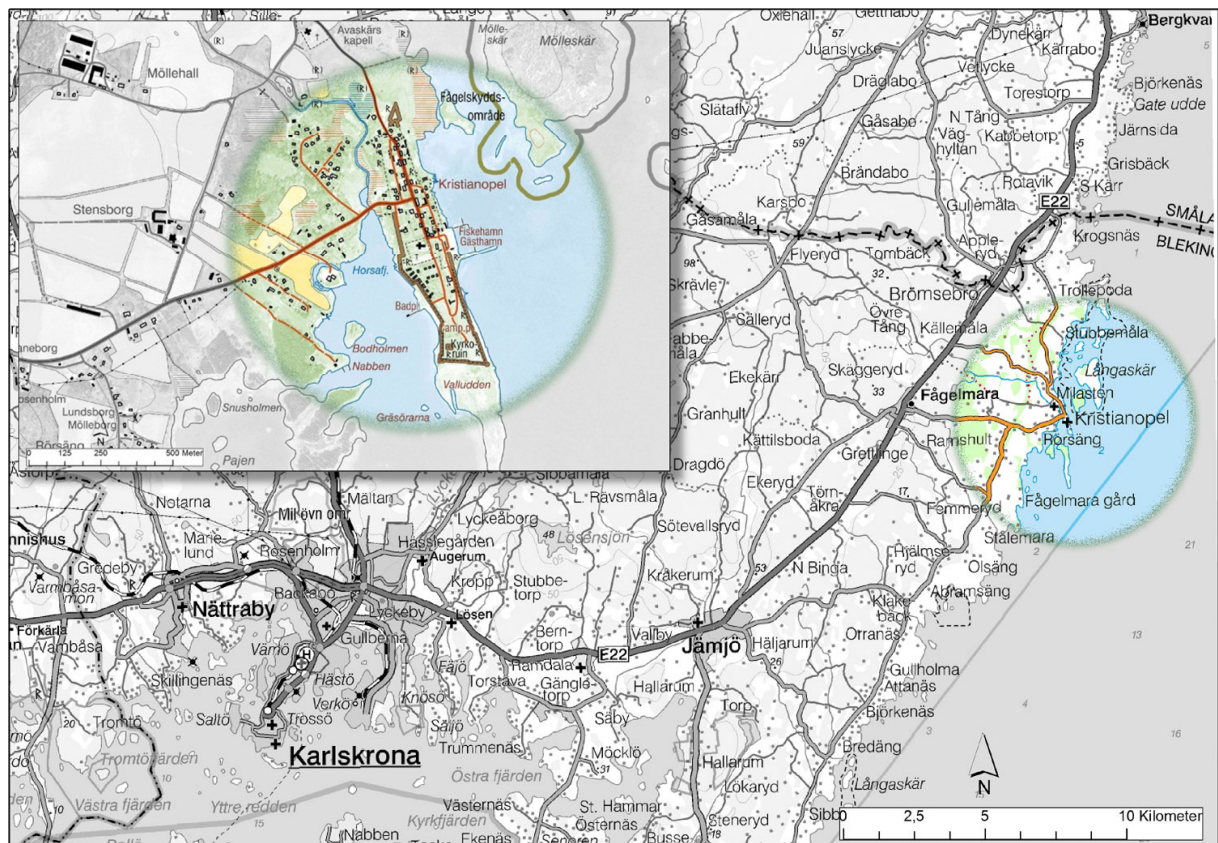

Fig. 1 Undersökningsområdet markerat på Översikts- resp. Fastighetskartan

Det aktuella efterundersökningsområdet är beläget mellan Pålsgården och Storgatans tidigare södra sträckning. Efter stadens nedläggning kom den södra delen av stadsområdet att användas för odling. Nuvarande bebyggelse tillkom i samband med utbyggnaden av turistanläggningen. Det aktuella området torde därmed tillhöra de minst störda delarna av det gamla stadsområdet. I områdets omedelbara närhet har flera arkeologiska undersökningar och observationer gjorts (*Stenholm 1983*). Även efter 1983 har ett antal undersökningar genomförts.

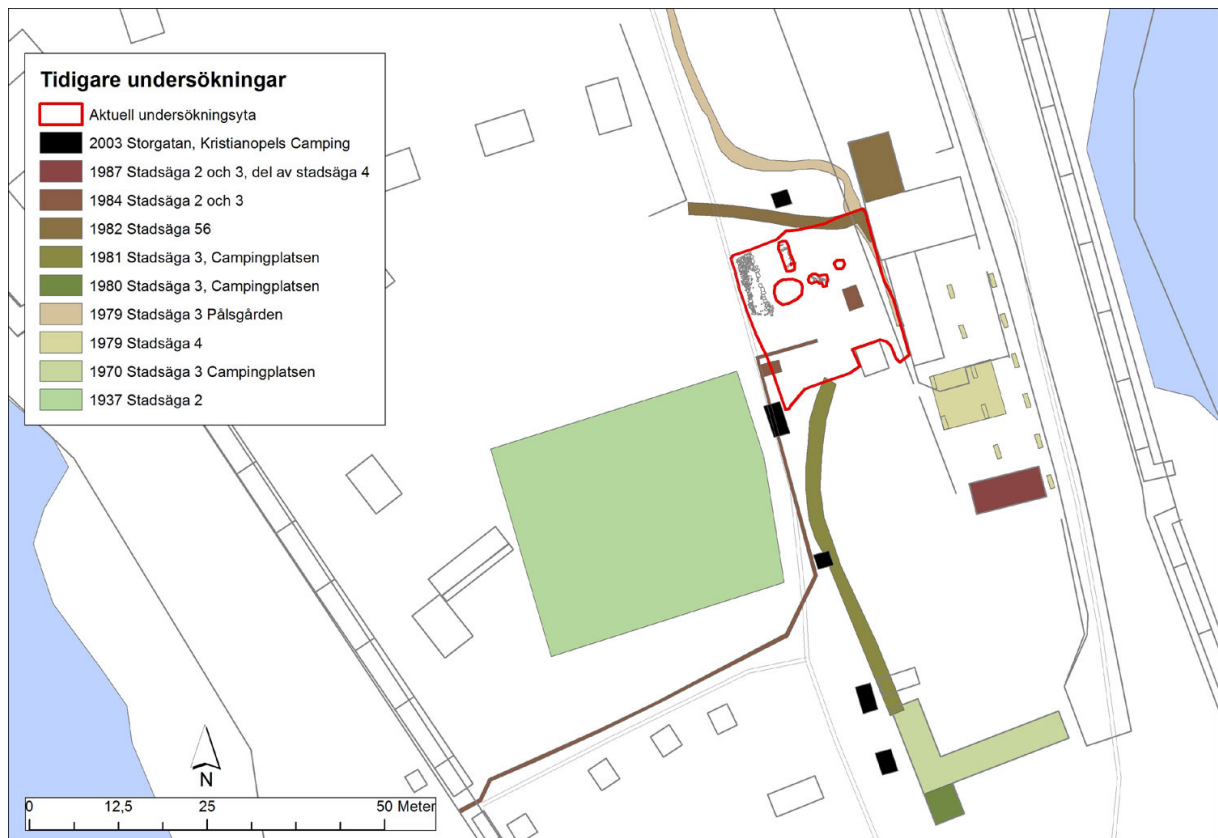

Fig. 2 Tidigare undersökningar

Strax väster om det nu aktuella området undersöktes 1937 en stadsgård. Väl synliga husgrunder med källargropar finns invid vägen. En ca 4 m l sträng av 0,3-0,5 m stora stenar kunde iakttagas vid efterundersökningens start.

Topografi och kulturhistoria

Den tidigmoderna staden Kristianopel är belägen på den blekingska ostkusten, fågelvägen ca 3 mil ONO om Karlskrona tätort. Fästningsstaden Kristianopel utgjorde under 1600-talets början och mitt ett framskjutet fäste i det danska rikets gränsbygder mot Sverige, och staden var under denna tid en strategiskt belägen motpol till Kalmar (*Henriksson 2010*). Kristianopel ligger på den tidigare ön Korsaskär, och staden är klassad som Riksintresse för kulturmiljövården enligt Miljöbalken, 3 kap 6 §. Omfattande spår av fästningsstaden finns bevarade såväl ovan som under mark, huvudsakligen i form mer eller mindre bevarade och konserverade mur- och befästningsverk.

Fig. 3
Undersökningsområdet
markerat på utsnitt av karta
från 1670-tal resp. 1778

Fältarbetets genomförande

Den arkeologiska efterundersökningen utfördes under totalt tre arbetsdagar, av Lars Sternefelt samt Arwo Pajusi. Arbetet genomfördes inledningsvis som en handrensning av ytan där en stensträng som framkommit vid schaktningsarbetet rensades upp och det kunde konstateras att stensträngen var en del av en gata. Tre andra ytor öppnades och rensades för hand.

Resultat

Delar av gatsträckningen till en total storlek på 10x3 m (N-S) framkom. I Ö är en avgränsning av 0,3-0,5 m stora stenar. Mot V är det 0,05-0,2 m stora stenar lagda som kullerstensbeläggning. Det mittersta partiet av gatsträckningen var kraftigt skadat av schaktningen och rester av detta kunde tydligt noteras i dumphögen. Ytterliggare tre ytor öppnades samt handgrävdes. Inom två av dessa kunde lämningar konstateras. I schakt 2 kunde syllstensrader konstateras. Dessa kan eventuellt ingått som del av en stadsgård. Schakt 3 innehöll en ca 2 m l och 0,5-0,7 m br stenpackning (NV-SÖ). Schakt 4 kunde konstateras bestå av omrörda lager av sten, tegelkross samt kalkbruk.

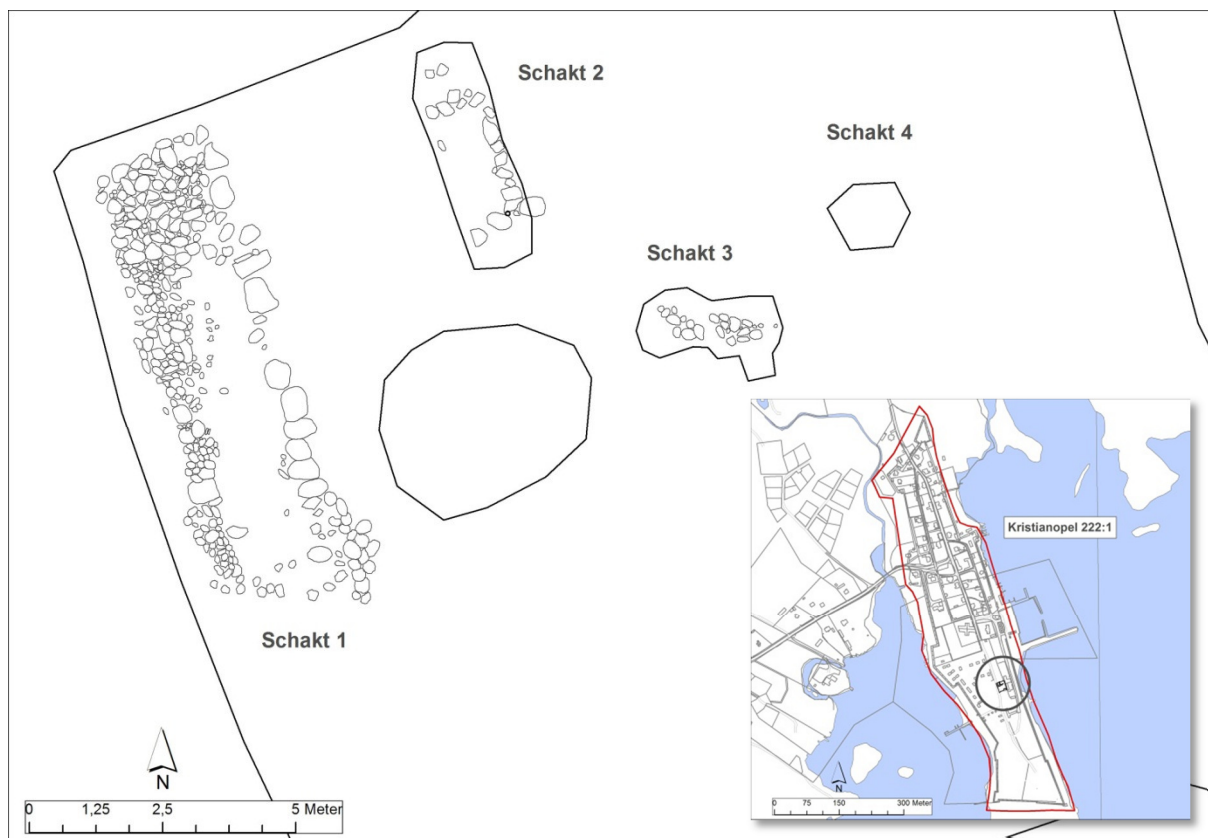

Fig. 4 Schakt- och fornlämningsöversikt

Bild 1 Avschaktad yta innan undersökning. Foto m NÖ

Inom den öppnade efterundersökningsytan tillvaratogs ett representativt urval skärvor av yngre rödgods samt något kakelfragment samt enstaka skärvor av saltglaserat gods. En detalj som förtjänar att nämnas är ett fragment av en remmare, en så kallad "hallonnoppa".

Bild 2 Framrensat gatuplan. Foto mot SÖ

Bild 3 Schakt 2 med syllstenar. Foto mot S

Bild 4 Schakt 3 med stenpackning. Foto mot S

Sammanfattningsvis så kan konstateras att syftet med efterundersökningen var att dokumentera påträffade bebyggelserester samt att tillvarata fornyfynd inom den yta som frilagts utan antikvarisk medverkan. I och med ovanstående genomförda efterundersökning kan målen avses vara genomförda.

Blm 28521:1-6

Fn r	Kontext	Fyndmaterial	Vikt (g)	Antal	Anmärkning
1	Schakt 1, rensfynd gatunivå	Keramik	304	11	Representativt urval skärvor av yngre rödgods samt något kakelfragment samt enstaka skärvor av saltglaserat gods.
2	Schakt 1, rensfynd gatunivå	Brons	76	1	Fragment av smält brons.
3	Schakt 2, rensfynd syllstensnivå	Keramik	815	30	Representativt urval skärvor av yngre rödgods samt några kakelfragment samt enstaka skärvor av saltglaserat gods.
4	Schakt 2, rensfynd syllstensnivå	Sandsten	82	1	Bryne i sandsten.
5	Schakt 2, rensfynd syllstensnivå	Brons	5	1	Hörnbeslag i brons
6	Schakt 2, rensfynd syllstensnivå	Glas	3	1	Dekordetalj till glasremmare, benämnd hallonoppor

Referenser

Henriksson, Mikael 2010. Blekinge museum rapport 2010:21

Stenholm, Leifh 1983. Avaskär/Kristianopel. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer Rapport. Medeltidsstaden 51

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet:	431-1540-13 2013-05-08
Blekinge museum dnr:	140-0158-13
Undersökningstid:	2013-05-15 – 2013-05-16
Personal:	Arwo Pajusi och Lars Sternefelt
Läge:	62F 3gS Olsäng
Koordinatsystem:	SWEREF 99TM.
Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn:	x: 623 4972 y: 564651
Dokumentation:	Mätdata samt digitala fotografier förvaras i Blekinge museum.
Fynd:	BLM 28521:1-6
Kartanvändning:	LMV, Gävle, 2013, LMV Ärende nr M2005/2857, LMV 2013. Ur Historiska Kartor™